

i Formalia

LAT1001 - Innføring i latin I

LAT4001 - Innføring i latin I for masterstudenter

Høsten 2022

Mandag 12. desember (4 timer)

Eksamensoppgaven er på norsk, men du kan besvare den på norsk, et annet skandinavisk språk eller engelsk.

Vekting: Del 1 teller 40% mot samlet karakter, del 2 og 3 teller 30% hver.

Ingen hjelpemidler er tillatt. Alle oppgaver må besvares.

Det er autolagring hvert 15. sekund. Du kan når som helst navigere mellom de ulike oppgåvene, men du må besvare hver oppgave under riktig oppgavenummer.

Fra brevvekslingen mellom den romerske forfatteren og embedsmannen Plinius den yngre og hans kone Calpurnia. Blant annet nevnes historikeren Tacitus og hans bokprosjekt.

C. Plinius Calpurniae uxori suae salutem dicit

Utinam te hic haberem! Utinam te viderem vocemque audirem tuam! Heri tamen epistula tua a Campania advenit, ita ut verba tua oculis meis viderem. Te ipsam videre cupiebam. Hoc unum mihi solatium est: si te hic haberem, epistulas tuas non acciperem. Tacitus librum de morte avunculi mei scribere in animo habet; itaque me rogavit, ut sibi et de morte avunculi narrarem et de eruptione montis Vesuvii. Utinam avunculus hic adesset, ut ipse de eruptione narrare posset. Tu autem scribe mihi, si potes: quot mortui sunt? Etiam nunc flammae e monte erumpunt? Vale.

Calpurnia Plinio suo salutem dicit

Ego dico ut tu: utinam te viderem vocemque audirem tuam! Heri epistulam tuam accepi; verba tua legebam tamquam ipse hic adesses. De numero mortuorum, quem scire cupis, hoc tibi dicere possum: tam multi mortui sunt, ut nemo, cum rogarem, numerum certum dicere posset. [...] Cura ut valeas.

Gloser til utdraget fra Omnibus:

etiam nunc (kombinasjon av adverb) *fortsatt*

flamma,ae f *flamme*

heri (adverb) *i går*

mons,ntis m *fjell*

quot (adverb) *hvor mange?*

solatium, i n *trøst*

ut (subjunksjon med indikativ eller konjunktiv) *som* (med indikativ), *at, for at, slik at* (med konjunktiv)

utinam «*gid*» (i ønske)

1 Oversettelse

Oversett teksten til venstre, som er et utdrag fra *Omnibus 1*.

Skriv ditt svar her

Format ▼ | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | \int_x | | | | | | Ω | | | Σ |

Words: 0

Maks poeng: 0

Fra brevvekslingen mellom den romerske forfatteren og embedsmannen Plinius den yngre og hans kone Calpurnia. Blant annet nevnes historikeren Tacitus og hans bokprosjekt.

C. Plinius Calpurniae uxori suae salutem dicit

Utinam te hic haberem! Utinam te viderem vocemque audirem tuam! Heri tamen epistula tua a Campania advenit, ita ut verba tua oculis meis viderem. Te ipsam videre cupiebam. Hoc unum mihi solatium est: si te hic haberem, epistulas tuas non acciperem. Tacitus librum de morte avunculi mei scribere in animo habet; itaque me rogavit, ut sibi et de morte avunculi narrarem et de eruptione montis Vesuvii. Utinam avunculus hic adesset, ut ipse de eruptione narrare posset. Tu autem scribe mihi, si potes: quot mortui sunt? Etiam nunc flammae e monte erumpunt? Vale.

Calpurnia Plinio suo salutem dicit

Ego dico ut tu: utinam te viderem vocemque audirem tuam! Heri epistulam tuam accepi; verba tua legebam tamquam ipse hic adesses. De numero mortuorum, quem scire cupis, hoc tibi dicere possum: tam multi mortui sunt, ut nemo, cum rogarem, numerum certum dicere posset. [...] Cura ut valeas.

Gloser til utdraget fra Omnibus:

etiam nunc (kombinasjon av adverb) *fortsatt*

flamma,ae f *flamme*

heri (adverb) *i går*

mons,ntis m *fjell*

quot (adverb) *hvor mange?*

solatium, i n *trøst*

ut (subjunksjon med indikativ eller konjunktiv) *som* (med indikativ), *at, for at, slik at* (med konjunktiv)

utinam «*gid*» (i ønske)

2 Spørsmål om grammatikk

Besvar følgende spørsmål. Spørsmål a)-c) er knyttet til tekstutdraget fra *Omnibus I* (vises til venstre i skjermbildet), spørsmål d)-g) er det ikke.

a) Gjør en syntaktisk analyse av setningen under som viser syntaktiske funksjoner (bare funksjoner, ikke fraser og bøyingsformer). Hvis setningen rommer en leddsetning, analyser også leddsetningens funksjoner:

si te hic haberem, epistulas tuas non acciperem.

b) Utdraget har verb i tre modi: indikativ, imperativ og konjunktiv. Gi to eksempel på hver modus. Oppgi for hvert eksempel verbets oppslagsform, konjugasjon og betydning, og bøyingsform i person, tall, tid, modus og diatese (aktiv / passiv). For konjunktivformene, forklar også hvordan formene er brukt.

Eksempel på hvordan bøyingsform kan vises (ikke hentet fra teksten):

vocas: 2 p sg presens indikativ aktiv av *voco* 1 'rope, kalle, invitere'

Eksempel på hvordan bruksmåte kan forklares (ikke hentet fra teksten):

Postquam diu in luctu vixit, tandem luctum deposuit. «Etter at han hadde levd lenge i sorg, la han til slutt sorgen vekk.»

vixit: Bruksmåte: *vixit* er V i adverbialleddsetning, med subjunksjonen *postquam* som i funksjonen subjunksjonal styrer modus indikativ.

c) Finnes relativsetninger i utdraget? Gi ett eksempel, vis relativpronomenets bøyingsform, og forklar hvorfor relativpronomenet har denne bøyingsformen.

d) Bøy verbet under i alle personer, entall og flertall, i perfektum indikativ aktiv og passiv, og gi også perfektum infinitiv aktiv og passiv. Oversett også formene.

pono 3 posui positus, a, um å *legge, plassere*

e) Forklar hva et deponent verb er, og gi ett eksempel.

f) Bøy følgende nomenfrase i alle kasus, entall og flertall:

rex clarissimus svært berømt konge (rex, gis m *konge*, clarus, a, um *berømt, tydelig*).

Skriv ditt svar her

Format | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | Ω | | | Σ |

Words: 0

Maks poeng: 0

3 Oversettelse fra latin av ukjent tekst

Oversett teksten under. (Gloser du ikke forventes å kjenne er oppgitt etter teksten.)

qui primi circum totum orbem terrarum navigaverunt, et quando hoc factum est? multi dicunt manum e viris Hispanis et Lusitanis compositam primam navigavisse, et hanc navigationem factam esse abhinc quinque saecula. manui autem imperavit vir nomine Ferdinandus Magellanus, qui in itinere mortuus est. sed sepulchro caruit, fortasse quod ingratus erat manui suae.

Gloser:

abhinc (preposisjon med akkusativ) *for ... siden*

compono 3 –posui –positus,a,um *sette sammen*

fortasse (adverb) *kanskje*

impero 1 *befale* (med dativ)

ingratus,a,um *upopulær*

iter, itineris n *reise*

Lusitanus,a,um *portugisisk*

manus,us f her: *mannskap*

navigare 1 *seile*

orbis terrarum *verden*

quando (adverb) *når?*

sepulchrum,i n *grav*

Skriv ditt svar her

Format | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | | | | |

Words: 0

Maks poeng: 0

4 Oversettelse til latin

Oversett teksten under til latin (Noen gloser er oppgitt etter teksten som skal oversettes, og andre deler av eksamensoppgaven kan også være til hjelp):

Hvor mange romere kunne lese og skrive? Nå kan vi ikke si et bestemt tall. Men vi vet at noen romere, for eksempel Cicero og Caesar, var svært ivrige brevskrivere. Fordi de var konsuler og hærførere, var det nødvendig at disse mennene skrev mange brev.

Gloser:

for eksempel: *exempli gratia*

ivrig: *studiosus, a, um*

noen: *quidam, quaedam, quiddam*

Skriv ditt svar her

Format | **B** | *I* | U | x_2 | x^2 | I_x | | | | | | | Ω | | | Σ |

Words: 0

Maks poeng: 0

5 Fri skrivning

Skriv en latinsk tekst på to til tre setninger (mellom 100 og 150 tegn inkludert mellomrom) om et fritt valgt tema. Teksten bør inneholde et partisipp (presens, perfektum eller futurum). For øvrig kan du skrive slik du selv ønsker.

Skriv ditt svar her

Format ▾ | **B** *I* U x_2 x^2 | I_x | | | | | | |

Words: 0

Maks poeng: 0